YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (täysistunto)
30 päivänä maaliskuuta 2004 *

Asiassa C-167/02 P,

Willi Rothley, kotipaikka Rockenhausen (Saksa),

Marco Pannella, kotipaikka Rooma (Italia),

Marco Cappato, kotipaikka Milano (Italia),

Gianfranco Dell'Alba, kotipaikka Rooma,

Benedetto Della Vedova, kotipaikka Milano,

Olivier Dupuis, kotipaikka Rooma,

Klaus-Heiner Lehne, kotipaikka Düsseldorf (Saksa),

Johannes Voggenhuber, kotipaikka Wien (Itävalta),

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

Christian von Boetticher, kotipaikka Pinneberg (Saksa),

Emma Bonino, kotipaikka Rooma,

Elmar Brok, kotipaikka Bielefeld (Saksa),

Renato Brunetta, kotipaikka Rooma,

Udo Bullmann, kotipaikka Gießen (Saksa),

Michl Ebner, kotipaikka Bolzano (Italia),

Raina A. Mercedes Echerer, kotipaikka Wien,

Markus Ferber, kotipaikka Bobingen (Saksa),

Francesco Fiori, kotipaikka Voghera (Italia),

Evelyne Gebhardt, kotipaikka Mulfingen (Saksa),

Norbert Glante, kotipaikka Werder/Havel (Saksa),

Alfred Gomolka, kotipaikka Greifswald (Saksa),

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, kotipaikka Spenge (Saksa),

Lissy Gröner, kotipaikka Neustadt (Saksa),

Ruth Hieronymi, kotipaikka Bonn (Saksa),

Magdalene Hoff, kotipaikka Hagen (Saksa),

Georg Jarzembowski, kotipaikka Hampuri (Saksa),

Karin Jöns, kotipaikka Bremen (Saksa),

Karin Junker, kotipaikka Düsseldorf,

Othmar Karas, kotipaikka Wien,

Margot Keßler, kotipaikka Kehmstedt (Saksa),

Heinz Kindermann, kotipaikka Strasburg (Saksa),

Karsten Knolle, kotipaikka Quedlinburg (Saksa),

Dieter-Lebrecht Koch, kotipaikka Weimar (Saksa),

Christoph Konrad, kotipaikka Bochum (Saksa),

Constanze Krehl, kotipaikka Leipzig (Saksa),

Wilfried Kuckelkorn, kotipaikka Bergheim (Saksa),

Helmut Kuhne, kotipaikka Soest (Saksa),

Bernd Lange, kotipaikka Hannover (Saksa),

Kurt Lechner, kotipaikka Kaiserslautern (Saksa),

Jo Leinen, kotipaikka Saarbrücken (Saksa),

Rolf Linkohr, kotipaikka Stuttgart (Saksa),

Giorgio Lisi, kotipaikka Rimini (Italia),

Erika Mann, kotipaikka Bad Gandersheim (Saksa),

Thomas Mann, kotipaikka Schwalbach/Taunus (Saksa),

Mario Mauro, kotipaikka Milano,

Hans-Peter Mayer, kotipaikka Vechta (Saksa),

Winfried Menrad, kotipaikka Schwäbisch Hall (Saksa),

Peter-Michael Mombaur, kotipaikka Düsseldorf,

Rosemarie Müller, kotipaikka Nieder-Olm (Saksa),

Hartmut Nassauer, kotipaikka Wolfhagen (Saksa),

Giuseppe Nistico, kotipaikka Rooma,

Willi Piecyk, kotipaikka Reinfeld (Saksa),

Hubert Pirker, kotipaikka Klagenfurt (Itävalta),

Christa Randzio-Plath, kotipaikka Hampuri,

Bernhard Rapkay, kotipaikka Dortmund (Saksa),

Mechtild Rothe, kotipaikka Bad Lippspringe (Saksa),

Dagmar Roth-Behrendt, kotipaikka Berliini (Saksa),

Paul Rübig, kotipaikka Wels (Itävalta),

Umberto Scapagnini, kotipaikka Catania (Italia),

Jannis Sakellariou, kotipaikka München (Saksa),

Horst Schnellhardt, kotipaikka Langenstein (Saksa),

Jürgen Schröder, kotipaikka Dresden (Saksa),

Martin Schulz, kotipaikka Würselen (Saksa),

Renate Sommer, kotipaikka Herne (Saksa),

Ulrich Stockmann, kotipaikka Bad Kösen (Saksa),

Maurizio Turco, kotipaikka Pulsano (Italia),

Guido Viceconte, kotipaikka Bari (Italia),

Ralf Walter, kotipaikka Cochem (Saksa),

Brigitte Wenzel-Perillo, kotipaikka Leipzig,

Rainer Wieland, kotipaikka Stuttgart,

Stefano Zappala, kotipaikka Latina (Italia),

ja

Jürgen Zimmerling, kotipaikka Essen (Saksa),

edustajanaan Rechtsanwalt H.-J. Rabe,

valittajina,

jossa valittajat vaativat muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (viides jaosto) asiassa T-17/00, Rothley ym. vastaan parlamentti, 26.2.2002 antaman tuomion (Kok. 2002, s. II-579) kumoamista

ja jossa vastapuolina ja muina osapuolina ovat

Euroopan parlamentti, asiamiehinään J. Schoo ja H. Krück, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Alankomaiden kuningaskunta, asiamiehenään H. G. Sevenster,

Ranskan tasavalta,

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään M. Bauer ja I. Díez Parra,

ja

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään H.-P. Hartvig ja U. Wölker, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijoina ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (täysistunto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann (esittelevä tuomari), C. Gulmann, J. N. Cunha Rodrigues ja A. Rosas sekä tuomarit A. La Pergola, J.-P. Puissochet, R. Schintgen, F. Macken, N. Colneric ja S. von Bahr,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M.-F. Contet,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 23.9.2003 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 20.11.2003 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Willi Rothley ja 70 muuta Euroopan parlamentin jäsentä (jäljempänä valittajat) ovat yhteisöjen tuomioistuimeen 3.5.2002 toimittamallaan valituksella hakeneet muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-17/00, Rothley ym. vastaan parlamentti, 26.2.2002 antamaan tuomioon (Kok. 2002, s. II-579; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jossa jätettiin tutkimatta heidän nostamansa kanne sen 18.11.1999 tehdyn parlamentin päätöksen kumoamiseksi, joka koskee tarkistusten tekemistä sen työjärjestykseen (jäljempänä riidanalainen päätös) sen johdosta, että Euroopan parlamentti, Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan yhteisöjen komissio tekivät 25.5.1999 toimielinten välisen sopimuksen Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) sisäisistä tutkimuksista (EYVL L 136, s. 15; jäljempänä toimielinten välinen sopimus).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Komissio teki 28.4.1999 päätöksen 1999/352/EY, EHTY, Euratom Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) perustamisesta (EYVL L 136, s. 20).

3 Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 (EYVL L 136, s. 1) 1 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Virasto toteuttaa perustamissopimuksilla tai niiden perusteella perustetuissa toimielimissä ja elimissä — — hallinnolliset tutkimukset, joiden tarkoituksena on:

— torjua petoksia, lahjontaa ja Euroopan yhteisön taloudellisia etuja vahingoittavaa muuta laitonta toimintaa,

— selvittää virkatoimintaan liittyviä vakavia tekoja, jotka voivat merkitä, että virkamies tai muu henkilöstöön kuuluva on jättänyt noudattamatta velvollisuuksiaan tavalla, joka voi haitata näiden yhteisöjen etuja ja joka voi johtaa kurinpitotoimiin ja tarvittaessa rikossyytteisiin, taikka että toimielimen tai elimen jäsen tai johtohenkilö taikka henkilökuntaan kuuluva, johon ei sovelleta henkilöstösääntöjä, on vastaavalla tavalla jättänyt noudattamatta velvollisuuksiaan."

4 Asetuksen N:o 1073/1999 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Virasto toteuttaa toimielimissä ja elimissä 1 artiklassa tarkoitetuilla aloilla sisäisiä hallinnollisia tutkimuksia, [tässä asetuksessa] jäljempänä 'sisäiset tutkimukset'.

Nämä sisäiset tutkimukset toteutetaan ottaen huomioon perustamissopimusten, erityisesti erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan määräykset sekä henkilöstösäännöt tässä asetuksessa ja kunkin toimielimen ja elimen päätöksissä säädettyjä edellytyksiä ja yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen. Toimielimet sopivat yhteisesti tällaisella päätöksellä luotavasta järjestelmästä.

2. Sen noudattamiseksi, mitä 1 kohdassa säädetään:

— virastolla on oikeus ilman ennakkoilmoitusta ja viipymättä saada tieto kaikista toimielinten ja elinten hallussa olevista tiedoista ja päästä niiden kaikkiin toimitiloihin. Virastolla on oikeus tarkastaa toimielinten ja elinten kirjanpito. Virasto voi ottaa jäljennöksen mistä tahansa toimielinten ja elinten hallussa olevasta asiakirjasta ja tietovälineen sisällöstä ja saada käyttöönsä otteita niistä sekä tarvittaessa varmistaa, etteivät kyseiset asiakirjat tai tiedot katoa,

— virasto voi pyytää suullisia tietoja toimielinten ja elinten jäseniltä ja johtohenkilöiltä sekä toimielinten ja elinten henkilöstöltä.

— —

6. Perustamissopimuksen, erityisesti erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan määräyksiä sekä henkilöstösääntöjen säännöksiä ja rajoittamatta 1 kohdassa tarkoitettuun kunkin toimielimen ja elimen tekemään päätökseen sisältyvät erityisesti säännöt, jotka koskevat:

a) toimielinten ja elinten jäsenten, virkamiesten ja muuhun henkilöstöön kuuluvien sekä elinten johtohenkilöiden, virkamiesten ja muuhun henkilöstöön kuuluvien velvollisuutta toimia yhteistyössä viraston henkilöstöön kuuluvien kanssa ja antaa heille tietoja;

b) viraston henkilöstöön kuuluvien toteuttamissa sisäisissä tutkimuksissa noudatettavia menettelyjä ja takeita sisäisten tutkimusten kohteina olevien henkilöiden oikeuksista."

5 Kyseisen asetuksen 6 artiklan 6 kohdassa säädetään seuraavaa:

" — — Toimielinten ja elinten on huolehdittava, että niiden jäsenet ja henkilöstö avustavat — — viraston henkilöstöön kuuluvia tarvittavalla tavalla näiden tehtävien suorittamisessa."

6 Saman asetuksen 9 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Virasto laatii tutkimuksensa valmistuttua johtajan vastuulla loppukertomuksen, jossa ilmoitetaan erityisesti todetut seikat, mahdollinen taloudellinen vahinko ja tutkinnan päätelmät sekä johtajan suositukset jatkotoimiksi.

— —

4. Sisäisestä tutkimuksesta laadittu kertomus ja kaikki siihen liittyvät tarpeelliset asiakirjat toimitetaan asianomaiselle toimielimelle tai elimelle. Toimielimet ja elimet toteuttavat sisäisten tutkimusten tulosten edellyttämät kurinpidolliset ja oikeudelliset jatkotoimet ja ilmoittavat viraston johtajalle toteutetuista tutkimuksen jatkotoimista johtajan kertomuksensa päätelmissä vahvistamassa määräajassa."

7 Asetuksen N:o 1073/1999 10 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"2. Tämän asetuksen 8, 9 ja 11 artiklan soveltamista rajoittamatta viraston johtaja lähettää asianomaisen jäsenvaltion oikeusviranomaisille viraston sisäisten tutkimusten yhteydessä saamat tiedot seikoista, jotka voivat johtaa rikossyytteisiin. Viraston johtaja ilmoittaa tästä samanaikaisesti asianomaiselle jäsenvaltiolle, jollei tutkimukseen liittyvistä syistä muuta johdu.

3. Virasto voi milloin tahansa toimittaa asianomaiselle toimielimelle tai elimelle sisäisten tutkimusten yhteydessä saamiaan tietoja, tämän kuitenkaan rajoittamatta tämän asetuksen 8 ja 9 artiklan soveltamista."

8 Parlamentti, neuvosto ja komissio sopivat toimielinten välisellä sopimuksella siitä, että "hyväksytään yhteinen järjestely, joka sisältää tarvittavat täytäntöönpanotoimenpiteet viraston tutkimusten moitteettoman toteuttamisen helpottamiseksi niissä", ja että "vahvistetaan tällainen järjestely ja ryhdytään välittömästi soveltamaan sitä tekemällä tämän sopimuksen liitteenä olevan mallin mukainen sisäinen päätös, sekä että päätösten noudattamisesta ei poiketa muutoin kuin jos niiden omat erityisvaatimukset sitä teknisistä syistä edellyttävät".

9 Riidanalaisessa päätöksessä parlamentti hyväksyi parlamentin päätöksen petosten, lahjonnan ja yhteisöjen etua vahingoittavan muun laittoman toiminnan torjumista koskevien sisäisten tutkimusten edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä (jäljempänä sisäisten tutkimusten edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä tehty parlamentin päätös), ja päätöksellä tehtiin tämän vuoksi tarkistuksia parlamentin työjärjestykseen. Mainittu päätös, joka on kyseisen työjärjestyksen liitteessä XI, on toimielinten väliseen sopimukseen liitetyn mallipäätöksen toisinto tietyin muutoksin.

10 Sisäisten tutkimusten edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä tehdyn parlamentin päätöksen 1 artiklan toisessa alakohdassa todetaan seuraavaa:

"Jäsenet toimivat yhteistyössä viraston kanssa, tämän kuitenkaan rajoittamatta Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten, erityisesti erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan sekä niiden soveltamiseksi annettujen tekstien määräysten soveltamista."

11 Kyseisen päätöksen 2 artiklan neljännessä ja viidennessä kohdassa todetaan seuraavaa:

"Jäsenen, joka saa tietoonsa ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuja seikkoja [jäsenen tietoon tulleita seikkoja, jotka antavat aihetta olettaa petoksen, lahjonnan taikka yhteisön etuja vahingoittavan muun toiminnan mahdollisuutta, tai sellaisia virkatoimiin liittyviä vakavia tekoja, jotka voivat merkitä, että virkamies tai muuhun henkilöstöön kuuluva tai henkilöstöön kuuluva, johon ei sovelleta henkilöstösääntöjä, on jättänyt noudattamatta velvollisuuksiaan tavalla, joka voi johtaa kurinpitotoimiin ja tarvittaessa rikossyytteisiin], on ilmoitettava niistä Euroopan parlamentin puhemiehelle, tai jos hän pitää sitä aiheellisena, suoraan virastolle.

Tätä artiklaa sovelletaan ottaen huomioon laissa säädetyt tai Euroopan parlamentin työjärjestyksessä määrätyt luottamuksellisuutta koskevat edellytykset."

12 Saman päätöksen 3 artiklan mukaan "viraston johtajan pyynnöstä Euroopan parlamentin turvallisuustoimisto antaa viraston henkilöstöön kuuluville apua tutkimusten käytännön toteuttamisessa".

13 Sisäisten tutkimusten edellytyksistä ja yksityiskohtaisista säännöistä tehdyn parlamentin päätöksen 4 artiklassa todetaan, että "jäsenten parlamentaarista koskemattomuutta sekä oikeutta kieltäytyä toimimasta todistajana koskevat säännöt säilyvät muuttumattomina".

14 Kyseisen päätöksen 5 artiklassa todetaan seuraavaa:

"Jos ilmenee, että jäseneen — — voi kohdistua henkilöön kohdistuvia epäilyjä, asianomaiselle on ilmoitettava tästä nopeasti, jos ilmoittaminen ei vaaranna tutkimusta. Nimeltä mainittua Euroopan parlamentin jäsentä — — koskevia päätelmiä ei missään tapauksessa saa tehdä tutkimuksen valmistuttua ilman, että asianomaiselle on annettu tilaisuus tulla kuulluksi kaikista häntä koskevista seikoista.

Tapauksissa, joissa tutkimukseen liittyvistä syistä on noudatettava ehdotonta salassapitovelvollisuutta ja joissa on turvauduttava kansallisten oikeusviranomaisten toimivaltaan kuuluviin tutkintamenetelmiin, velvollisuutta antaa Euroopan parlamentin jäsenelle — — tilaisuus tulla kuulluksi voidaan lykätä — — puhemiehen — — annettua asiaan suostumuksensa."

Valituksenalainen tuomio

15 Valittajat ovat 21.1.2000 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen toimittamallaan kannekirjelmällä vaatineet EY 230 artiklan neljännen kohdan nojalla riidanalaisen päätöksen kumoamista.

16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti valituksenalaisella tuomiolla tämän kanteen tutkimatta sillä perusteella, että riidanalainen päätös ei EY:n perustamissopimuksen kyseisessä määräyksessä tarkoitetulla tavalla koskenut kantajia erikseen.

17 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin esitti ensiksi ne syyt, joiden vuoksi se katsoi, että riidanalainen päätös on yleisesti sovellettava toimenpide. Tältä osin se totesi valituksenalaisen tuomion 61 kohdassa muun muassa seuraavaa:

" — — riidanalaisella päätöksellä on yleinen tavoite eli niiden edellytysten täsmentäminen, joilla parlamentti toimii yhteistyössä petostentorjuntaviraston kanssa helpottaakseen toimielimessä suoritettavien tutkimusten moitteetonta toteuttamista. Juuri tämän tavoitteen mukaisesti siinä todetaan, että parlamentin jäsenillä on oikeuksia ja velvollisuuksia, ja se sisältää heidän osaltaan erityissäännöksiä esimerkiksi sellaista tilannetta varten, jossa he joutuvat mukaan petostentorjuntaviraston tutkimuksiin tai jossa heillä on tietoa seikoista, joiden perusteella voitaisiin epäillä petoksia, lahjontaa tai Euroopan yhteisön taloudellisia etuja vahingoittavaa muuta laitonta toimintaa, tai virkatoimintaan liittyvistä vakavista teoista, jotka voivat merkitä velvollisuuksien noudattamatta jättämistä tavalla, joka voi johtaa kurinpitotoimiin ja tarvittaessa rikossyytteisiin. Riidanalainen päätös koskee erotuksetta niitä parlamentin jäseniä, jotka istuvat parlamentissa päätöksen voimaantulohetkestä lukien, sekä kaikkia muita henkilöitä, jotka myöhemmin hoitavat näitä tehtäviä. Näin ollen päätöstä sovelletaan ilman ajallisia rajoituksia objektiivisesti määriteltyihin tilanteisiin, ja sen oikeusvaikutukset kohdistuvat yleisesti ja abstraktisti määriteltyihin henkilöryhmiin."

18 Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 63–74 kohdassa seuraavaa:

"63 Yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytännön mukaan kuitenkin tietyissä olosuhteissa myös yleisesti sovellettava toimi voi koskea joitakin asianomaisia yksityisiä erikseen (asia C-358/89, Extramet Industrie v. neuvosto, tuomio 16.5.1991, Kok. 1991, s. I-2501, 13 kohta ja asia C-309/89, Codorniu v. neuvosto, tuomio 18.5.1994, Kok. 1994, s. I-1853, 19 kohta; Kok. Ep. XV, s. 177). Tällaisessa tapauksessa yhteisön toimi voi olla luonteeltaan samanaikaisesti normatiivinen ja tiettyjen asianomaisten yksityisten osalta päätöksen luonteinen (yhdistetyt asiat T-481/93 ja T-484/93, Exporteurs in Levende Varkens ym. v. komissio, tuomio 13.12.1995, Kok. 1995, s. II-2941,

50 kohta). Tilanne on tällainen, jos kysymyksessä oleva toimi vaikuttaa kyseiseen luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön joidenkin tälle tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella kyseinen henkilö erottuu kaikista muista (em. asia Codorniu v. neuvosto, tuomion 20 kohta).

64 Tämän oikeuskäytännön valossa on tutkittava, onko käsiteltävänä olevassa tapauksessa tällaisia olosuhteita ja voidaanko niiden perusteella yksilöidä kantajat vastaavalla tavalla kuin päätöksen adressaatti yksilöidään.

65 Tältä osin kantajat ovat vedonneet siihen asemaan, joka heillä oli istuvina parlamentin jäseninä riidanalaisen päätöksen antamishetkellä, tukeakseen sitä, että he kuuluivat rajoitettuun, nimeltä yksilöitävissä olevaan tunnistettavaan henkilöjoukkoon. Pelkästään mahdollisuus osoittaa niiden oikeussubjektien määrä tai henkilöllisyys, joita toimenpide koskee, ei merkitse sitä, että tämän toimen voitaisiin katsoa koskea heitä erikseen, kun toimea sovelletaan siinä objektiivisesti määritellyn oikeudellisen tilanteen tai tosiseikaston perusteella (ks. esimerkiksi asia 6/68, Zuckerfabrik Watenstedt v. neuvosto, tuomio 11.7.1968, Kok. 1968, s. 595, 605 ja 606; Kok. Ep. I, s. 349; asia C-10/95 P, Asocarne v. neuvosto, määräys 23.11.1995, Kok. 1995, s. I-4149, 30 kohta ja em. asia [C-87/95 P, määräys 24.4.1996] CNPAAP v. neuvosto, [Kok. 1996, s. I-2003] määräyksen 34 kohta).

66 Kuten edellä on esitetty, riidanalainen päätös vaikuttaa kantajiin vain sen vuoksi, että he kuuluvat yleisesti ja abstraktisti määriteltyyn henkilöryhmään. Riidanalainen päätös ei ole seurausta parlamentin tahdosta toimia tietyssä erityistapauksessa, joka olisi kantajille ominainen. Viimeksi mainitut eivät myöskään ole väittäneet eivätkä esittäneet seikkoja, joiden perusteella voitaisiin ajatella, että riidanalaisen toimen antaminen muuttaisi heidän oikeudellista asemaansa ja vaikuttaisi heihin erityisellä tavalla muihin parlamentin jäseniin verrattuna.

67 Kuuluminen jompaankumpaan niistä henkilöryhmistä, joille riidanalainen päätös on osoitettu — eli henkilöstöön, johon sovelletaan parlamentin henkilöstösääntöjä, ja henkilöstöön, johon niitä ei sovelleta, tai toisaalta parlamentin jäseniin —, ei ole riittävää kantajien yksilöimiseksi, koska nämä henkilöryhmät on määritelty yleisesti ja abstraktisti. — —

— —

71 On myös tutkittava, voidaanko käsiteltävänä olevassa tapauksessa soveltaa oikeuskäytäntöä, jonka mukaan luonteeltaan normatiivisesta toimesta nostetut kumoamiskanteet otetaan tutkittaviksi, koska ylemmäntasoinen oikeussääntö velvoitti toimen antajaa ottamaan huomioon kantajien erityisen tilanteen (ks. vastaavasti asia 11/82, Piraiki-Patraiki ym. v. komissio, tuomio 17.1.1985, Kok. 1985, s. 207, 11–32 kohta; asia C-152/88, Sofrimport v. komissio, tuomio 26.6.1990, Kok. 1990, s. I-2477, 11–13 kohta; asia C-390/95 P, Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomio 11.2.1999, Kok. 1999, s. I-769, 25–30 kohta ja asia T-135/96, UEAPME v. neuvosto, tuomio 17.6.1998, Kok. 1998, s. II-2335, 90 kohta).

72 Kantajat ovat käsiteltävänä olevassa asiassa väittäneet pääasian osalta, että riidanalainen päätös loukkaa heille edellä mainitussa Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa taattua riippumattomuutta ja koskemattomuutta. Tämä pöytäkirja koskee parlamentin jäseniä kuitenkin vain yleisesti, eikä siihen sisälly nimenomaista säännöstä parlamentin sisäisistä tutkimuksista. — —

73 Kuten välitoimista päättänyt tuomari saattoi edellä mainitun asiassa Rothley ym. vastaan parlamentti [asia T-17/00 R, Kok. 2000, s. II-2085] [2.5.2000] antamansa määräyksen 107 kohdassa korostaa, ennalta ei voida poistaa sitä riskiä, että petostentorjuntavirasto tutkimusta suorittaessaan tekee jotakin

sellaista, joka vaarantaa parlamentin jäsenille taatun koskemattomuuden. Tällaisessa tilanteessa kullakin parlamentin jäsenellä, jota seikka, jonka hän katsoo vahingoittavan itseään, koskee, on käytettävissään perustamissopimuksella taatut oikeusturva ja oikeussuojakeinot.

74 Tällaisen riskin olemassaolo ei kuitenkaan voi olla perusteena sille, että muutettaisiin EY 230, EY 234 ja EY 235 artiklan mukaista oikeussuojakeinoja ja menettelyjä koskevaa järjestelmää, jossa yhteisöjen tuomioistuimelle on uskottu toimielinten toimien laillisuusvalvonta. Missään tapauksessa tällainen seikka ei voi olla perusteena luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostaman sellaisen kumoamiskanteen tutkittavaksi ottamiselle, joka ei täytä EY 230 artiklan neljännen kohdan mukaisia edellytyksiä (ks. em. asiat Asocarne v. neuvosto, määräyksen 26 kohta ja CNPAAP v. neuvosto, määräyksen 38 kohta)."

Valitus

19 Valittajat vaativat, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa valituksenalaisen tuomion ja hyväksyy heidän ensimmäisessä oikeusasteessa esittämänsä vaatimukset taikka palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi sekä velvoittaa parlamentin korvaamaan molemmissa oikeusasteissa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

20 Valittajat vetoavat kahteen valitusperusteeseen. Heidän mukaansa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on yhtäältä jättänyt noudattamatta EY 230 artiklan neljättä kohtaa, kun se on jättänyt heidän kanteensa tutkimatta sillä perusteella, että riidanalainen päätös ei koskenut heitä erikseen, ja toisaalta se on loukannut periaatetta, joka koskee oikeutta saattaa asiansa tehokkaalla tavalla tuomioistuimen käsiteltäväksi.

21 Parlamentti, Alankomaiden kuningaskunta, neuvosto ja komissio vaativat, että valitus hylätään ja että valittajat velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Ensimmäinen valitusperuste

22 Valittajien esittämä ensimmäinen valitusperuste sisältää kolme osaa.

23 Valittajat väittävät tämän valitusperusteen ensimmäisessä osassa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi virheellisesti, että heidän kanteensa tutkittavaksi ottaminen riippui sen edellytyksen täyttymisestä, koskeeko riidanalainen päätös heitä erikseen.

24 Valittajien mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin asiassa T-222/99 R, Martinez ja de Gaulle vastaan parlamentti, 25.11.1999 antaman määräyksen (Kok. 1999, s. II-3397) 67–69 kohdasta voidaan päätellä, että kun on olemassa parlamentin päätös, joka riidanalaisen päätöksen tavoin ulottuu pidemmälle kuin pelkästään tämän toimielimen sisäinen ohje ja jolla on välittömiä oikeusvaikutuksia sen jäseniin nähden, viimeksi mainituilla on kanneoikeus ilman, että olisi tarpeen tutkia sitä, koskeeko kyseinen päätös heitä erikseen.

25 Tältä osin on riittävää palauttaa mieliin, että kuten itse EY 230 artiklan neljännen kohdan sanamuodosta ja vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa kanteen sellaisen toimen kumoamiseksi, joka ei ole hänelle osoitettu päätös, ainoastaan, jos tämä toimi koskee häntä sekä suoraan että erikseen (ks. erityisesti em. asia Piraiki-Patraiki ym. v. komissio, tuomion 5 kohta), joten mainitun määräyksen tulkinnan perusteella kyseistä edellytystä, josta määrätään nimenomaisesti perustamissopimuksessa, ei voida jättää soveltamatta ilman, että ylitettäisiin yhteisöjen tuomioistuimille perustamissopimuksella myönnetty toimivalta (ks. erityisesti asia C-50/00, Unión de Pequeños Agricultores v. neuvosto, tuomio 25.7.12002, Kok. 2002, s. I-6677, 44 kohta).

26 Valittajat väittävät ensimmäisen valitusperusteensa toisessa osassa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, kun se on katsonut valituksenalaisen tuomion 66 ja 67 kohdassa, että se seikka, että he riidanalaisen päätöksen antamishetkellä istuvina parlamentin jäseninä kuuluivat rajoitettuun, nimeltä yksilöitävissä olevaan tunnistettavaan henkilöjoukkoon, ei oikeuta päättelemään, että päätös koskisi heitä EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla erikseen.

27 Tältä osin on muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan toimen yleiseen sovellettavuuteen ja siten sen normatiivisuuteen ei vaikuta se, että on mahdollista jollakin tarkkuudella määritellä niiden oikeussubjektien lukumäärä, joihin toimea sovelletaan tiettynä ajankohtana, tai jopa yksilöidä nämä oikeussubjektit, jos on selvää, että toimea sovelletaan sen tarkoituksen mukaisesti siinä objektiivisesti määritellyn oikeudellisen tilanteen tai tosiseikaston perusteella (ks. erityisesti asia 26/86, Deutz ja Geldermann v. neuvosto, tuomio 24.2.1987, Kok. 1987, s. 941, 8 kohta ja em. asia Codorniu v. neuvosto, tuomion 18 kohta).

28 Jotta voitaisiin katsoa, että tällainen toimi koskee näitä oikeussubjekteja erikseen, sen on vaikutettava niiden oikeusasemaan niille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista ja ne voidaan yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (ks. erityisesti em. asia Deutz ja Geldermann v. neuvosto, tuomion 9 kohta ja em. asia Unión de Pequeños Agricultores v. neuvosto, tuomion 36 kohta).

29 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 61 kohdassa, että riidanalaisella päätöksellä on yleinen tavoite eli niiden edellytysten täsmentäminen, joilla parlamentti toimii yhteistyössä petostentorjuntaviraston kanssa, ja että tämän tavoitteen mukaisesti siinä käsitellään parlamentin jäsenten asemaa oikeuksien haltijoina ja velvollisuuksien kohteina, ja se koskee tältä osin erotuksetta niitä parlamentin jäseniä, jotka istuvat parlamentissa päätöksen voimaantullessa, sekä kaikkia muita henkilöitä, jotka myöhemmin hoitavat näitä

tehtäviä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi aivan oikein, että kyseistä päätöstä sovelletaan ilman ajallisia rajoituksia objektiivisesti määriteltyihin tilanteisiin ja että sen oikeusvaikutukset kohdistuvat yleisesti ja abstraktisti määriteltyihin henkilöryhmiin.

30 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei tehnyt mitään oikeudellista virhettä, kun se katsoi valituksenalaisen tuomion 66 kohdassa, joka on erityisesti luettava tuomion 61 kohdan valossa, että riidanalainen päätös vaikuttaa kantajiin vain sen vuoksi, että he kuuluvat yleisesti ja abstraktisti määriteltyyn henkilöryhmään, eikä se vaikuta heihin erityisellä tavalla muihin parlamentin jäseniin verrattuna.

31 Valittajat väittävät ensimmäisen valitusperusteensa kolmannessa osassa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 72–74 kohdassa, että käsiteltävänä olevassa tapauksessa ei ole sovellettava tuomion 71 kohdassa mainittua oikeuskäytäntöä, jonka mukaan yleisesti sovellettavasta toimesta nostetut kumoamiskanteet otetaan tutkittaviksi, kun ylemmäntasoinen oikeussääntö velvoittaa toimen antajaa ottamaan huomioon kantajan erityisen tilanteen.

32 Valittajien mukaan parlamentin jäsenten riippumattomuus heidän harjoittaessaan edustajantointaan, koskemattomuus ja heitä velvoittava salassapitovelvollisuus heidän ominaisuudessaan tutkintakomitean jäseninä ovat myös oikeuksia, jotka heille annetaan perustuslain tasoisissa säännöksissä. Koska näitä ylemmäntasoisiin sääntöihin perustuvia oikeuksia loukataan riidanalaisessa päätöksessä eri tavoin, valittajat katsovat, että heidän pitäisi sallia riitauttaa tämän päätöksen laillisuus.

33 Tältä osin on heti aluksi korostettava, että valituksenalaisen tuomion 71 kohdassa mainittuja yhteisöjen tuomioistuimen tuomioita, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valittajien mukaan jättänyt huomiotta, ei ole ymmärrettävä niin, että niissä asetettaisiin kyseenalaiseksi tämän tuomion 28 kohdassa esitetty EY 230 artiklan neljännen kohdan tulkinta.

34 Niinpä yhteisöjen tuomioistuin on em. asiassa Piraiki-Patraiki ym. vastaan komissio antamansa tuomion 5, 11 ja 19 kohdassa ottanut tutkittavakseen käsiteltäväkseen saatetun kanteen vasta palautettuaan mieliin kyseisen tulkinnan ja todettuaan muun muassa, että se, että kantajat olivat ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä tehneet sopimuksia, joiden täytäntöönpanon oli määrä tapahtua päätöksen kattamien kuukausien aikana, oli tosiasiallinen tilanne, jonka perusteella he erottuivat kaikista muista henkilöistä, joita tämä päätös koskee, koska sopimusten täytäntöönpano estyi kokonaan tai osittain tämän päätöksen tekemisen vuoksi.

35 Niin ikään edellä mainitussa asiassa Sofrimport vastaan komissio annetussa tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että yhteisön lainsäädäntö asetti komissiolle velvollisuuden ottaa riidanalaisen toimenpiteen tekohetkellä huomioon niiden chileläisten omenien tuojien, joiden tavarat olivat matkalla yhteisöön, erityinen tilanne, ja totesi sitten tämän tuomion 11 kohdassa, että pelkästään tietyt chileläisten omenien tuojat olivat tässä tilanteessa, minkä vuoksi ne muodostivat siis rajoitetun ryhmän, joka erottui riittävästi kaikista muista chileläisten omenien tuojista ja jota ei voitu laajentaa riidanalaisten keskeyttämistoimenpiteiden voimaantulon jälkeen.

36 Yhteisöjen tuomioistuin totesi edellä mainitun asiassa Antillean Rice Mills ym. vastaan komissio antamansa tuomion 28 kohdassa muun muassa, että perustamissopimuksen 173 artiklan neljännen kohdan (josta on tullut EY 230 artiklan neljäs kohta) nojalla yksityisille annettavan oikeussuojan on perustuttava kyseisen yksityisen erityiseen tilanteeseen verrattuna kaikkiin muihin henkilöihin, joita asia koskee.

37 Tältä osin on todettava erityisesti tämän tuomion 29 ja 30 kohdassa esitettyjen seikkojen valossa ja myös niiden valittajien asemaan liittyvien oikeuksien ja tehtävien, joihin he vetoavat, näkökulmasta, että valittajat eivät ole erityisessä tilanteessa, jonka perusteella heidät voitaisiin erottaa kaikista muista henkilöistä, joita riidanalainen päätös koskee, koska päätös koskee heitä ja sitä sovelletaan heihin pelkästään sen vuoksi, että he kuuluvat yleisesti ja abstraktisti määriteltyyn henkilöryhmään eli parlamentin nykyisiin tai tuleviin jäseniin. Toisin kuin

valittajat myös väittävät, ja kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 67 kohdassa perustellusti katsonut, tällaista päätelmää ei horjuta se seikka, että riidanalaista päätöstä sovelletaan myös muihin yleisesti ja abstraktisti määriteltyihin henkilöryhmiin kuten parlamentin henkilöstöön, johon sovelletaan parlamentin henkilöstösääntöjä, ja henkilöstöön, johon niitä ei sovelleta.

38 Tästä seuraa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä, kun se on katsonut, että valituksenalaisen tuomion 71 kohdassa mainittua oikeuskäytäntöä ei ole sovellettava käsiteltävänä olevassa tapauksessa.

39 Koska ensimmäisen valitusperusteen kolmesta osasta yksikään ei ole perusteltu, valitusperuste on hylättävä.

Toinen valitusperuste

Valittajien lausumat

40 Valittajat katsovat toisessa valitusperusteessaan, että jättäessään heidän kanteensa tutkimatta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on loukannut tehokkaan oikeussuojan periaatetta. Erityisesti valittajien mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 73 kohdassa todennut virheellisesti, että jos OLAF tekee jotakin sellaista, joka vaarantaa parlamentin jäsenille taatun koskemattomuuden, parlamentin jäsenellä on käytettävissään perustamissopimuksella taatut oikeussuoja ja oikeussuojakeinot.

41 Valittajat väittävät tältä osin ensiksi, että parlamentin jäsenten velvollisuus antaa tietoja OLAFille ja toimia yhteistyössä sen kanssa sekä se, että heidän on pakko alistua OLAFin tutkimuksiin, ovat kaikki suoraan riidanalaisesta päätöksestä johtuvia velvollisuuksia, jotka velvoittavat heitä suoraan ilman, että olisi tarpeen antaa kannekelpoista täytäntöönpanotointa.

42 Toiseksi valittajien näkemyksen mukaan OLAF käyttää tutkintavaltuuksiaan suoraan asetuksen N:o 1073/1999 4 artiklan 2 kohdan nojalla ilman, että edellytettäisiin kannekelpoisten toimien antamista. OLAFin suorittamien tutkimusten tulokset lähetetään myös suoraan asetuksen N:o 1073/1999 9 ja 10 artiklan nojalla ilman, että olisi olemassa mitään mahdollisuutta nostaa kanne. Valittajat katsovat lisäksi, että koska OLAF on täysin riippumaton komissiosta, viimeksi mainittu ei voi antaa sellaista tämän viraston toimintaa koskevaa toimea, joka voi olla kumoamiskanteen kohteena.

43 Kolmanneksi valittajien mukaan OLAFin toteuttamissa toimenpiteissä mahdollisesti olevia virheitä ei myöskään myöhemmin voida asettaa kyseenalaiseksi OLAFin tutkimusten jälkeen tapahtuvassa kansallisessa menettelyssä, koska kansallisilla tuomioistuimilla ei ole mitään toimivaltaa valvoa tällaisia toimenpiteitä edes harjoittaessaan kansallisten viranomaisten tekemien päätösten valvontaa. Lisäksi viimeksi mainituilla ei ole toimivaltaa antaa OLAFin toimintaan liittyviä toimia eivätkä ne myöskään voi toteuttaa toimenpiteitä, jotka perustuvat tätä toimintaa koskeviin yhteisön normeihin.

44 Valittajien mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt ottaa heidän kanteensa tutkittavaksi sillä perusteella, että heillä ei näin ollen ole mitään mahdollisuutta vedota riidanalaisen päätöksen pätemättömyyteen joko välillisesti EY 241 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimissa tai kansallisessa tuomioistuimessa siten, että vaaditaan se esittämään yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymys tältä osin. Tällä tavoin toimiessaan ensimmäisen oikeusasteen

tuomioistuin ei olisi, toisin kuin valituksenalaisen tuomion 74 kohdassa todetaan, muuttanut perustamissopimuksessa määrättyjä oikeuskeinoja, vaan pelkästään tulkinnut EY 230 artiklan neljättä kohtaa oikein tehokkaan oikeussuojan periaatteen valossa (ks. em. asia Unión de Pequeños Agricultores v. neuvosto, tuomion 40 ja 44 kohta).

45 Valittajat toteavat täsmällisemmin, että tämän periaatteen asettamien vaatimusten huomioon ottamiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt laajentaa EY 230 artiklan neljännessä kohdassa asetetun edellytyksen nykyistä tulkintaa ja katsoa, että yleisesti sovellettava yhteisön toimenpide koskee henkilöä erikseen joko silloin, kun tämä toimenpide hänen tilanteensa vuoksi vahingoittaa tai voi vahingoittaa hänen etujaan huomattavasti, tai silloin, kun tämä toimenpide vaikuttaa häneen kiistattomasti ja asianomaisella hetkellä rajoittaen hänen oikeuksiaan tai asettaen hänelle velvollisuuksia.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

46 Ensiksi on palautettava mieleen, että perustamissopimuksen yhtäältä EY 230 ja EY 241 artiklalla ja toisaalta EY 234 artiklalla on luotu täysin kattava oikeussuojakeinojen ja menettelyjen järjestelmä, jonka tarkoituksena on antaa toimielinten toimiin kohdistuva laillisuusvalvonta yhteisöjen tuomioistuinten tehtäväksi. Tässä järjestelmässä luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka eivät EY 230 artiklan neljännessä kohdassa mainittujen tutkittavaksi ottamisen edellytysten vuoksi voi suoraan riitauttaa yleisesti sovellettavia yhteisön toimia, voivat tilanteen mukaan vedota tällaisten toimien pätemättömyyteen joko välillisesti EY 241 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimissa tai kansallisissa tuomioistuimissa, jotka eivät ole toimivaltaisia itse toteamaan, että kyseiset toimet ovat pätemättömiä, ja vaatia viimeksi mainittuja esittämään yhteisöjen tuomioistuimelle tältä osin ennakkoratkaisukysymyksiä (em. asia Unión de Pequeños Agricultores v. neuvosto, tuomion 40 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

47 Kuten tämän tuomion 25 kohdassa on todettu, yhteisöjen tuomioistuin on katsonut myös, että perustamissopimuksella luodun laillisuusvalvontajärjestelmän mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa kanteen asetuksesta ainoastaan, jos se koskee häntä sekä suoraan että erikseen. Vaikka tätä viimeksi mainittua edellytystä onkin tulkittava tehokasta oikeussuojaa koskevan periaatteen valossa ottaen huomioon eri tekijät, joiden perusteella kantaja voidaan yksilöidä, tällaisen tulkinnan perusteella kyseistä edellytystä, josta määrätään nimenomaisesti perustamissopimuksessa, ei voida poistaa ilman, että ylitettäisiin yhteisöjen tuomioistuimille perustamissopimuksella myönnetty toimivalta (em. asia Unión de Pequeños Agricultores v. neuvosto, tuomion 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

48 Käsiteltävänä olevassa tapauksessa on huomattava, että mikään ei oikeuta päättelemään, että valittajilla ei ole tosiasiallista oikeussuojaa sillä perusteella, että yhteisöjen tuomioistuimet eivät ota tutkittavakseen riidanalaisen päätöksen kumoamista koskevaa kannetta.

49 Yhtäältä on huomattava, että kuten parlamentti ja komissio ovat todenneet ja kuten julkisasiamies on katsonut ratkaisuehdotuksensa 56 kohdassa, riidanalaisen päätöksen säännöksillä, jotka koskevat OLAFin kanssa tehtävää yhteistyötä ja tietojen antamista sille, asetetaan — oli niiden täsmällinen ulottuvuus mikä tahansa — velvollisuuksia parlamentin jäsenille, joten viimeksi mainittujen tehtävänä on ensisijaisesti kussakin yksittäistapauksessa joko täyttää tällaiset velvollisuudet tai olla noudattamatta niitä, jos he ovat vakuuttuneita siitä, että he voivat näin tehdä yhteisön oikeutta rikkomatta. Jos konkreettisessa yksittäistapauksessa joku parlamentin jäsenistä omaksuu viimeksi mainitun kaltaisen

asenteen, parlamentin tähän jäseneen myöhemmin kohdistamat, hänelle epäedulliset toimet voivat lähtökohtaisesti olla tuomioistuinvalvonnan kohteena.

50 Toisaalta niiden eri toimenpiteiden osalta, joita OLAF saattaa toteuttaa tutkintavaltuuksiaan käyttäessään, mikään ei — toisin kuin valittajat väittävät — oikeuta päättelemään, että jos tällaiset toimenpiteet vaikuttavat erityisesti johonkin parlamentin jäseneen, tällä ei ole mitään tehokasta oikeussuojaa näiden toimenpiteiden osalta. Tältä osin ei käsiteltävänä olevassa asiassa ole tarpeellista eikä mahdollista ryhtyä tarkastelemaan kaikkia mahdollisesti esiin tulevia yksittäistapauksia. On kuitenkin muistettava, että kuten julkisasiamies on aivan oikein huomauttanut ratkaisuehdotuksensa 62 kohdassa, yhteisöjen tuomioistuinten toimivallan määritteleviä sääntöjä, koskivatpa ne sitten kanteen nostamista näissä tuomioistuimissa tai ennakkoratkaisupyynnön esittämistä yhteisöjen tuomioistuimelle kansallisen tuomioistuimen aloitteesta, on tulkittava erityisesti tehokkaan oikeussuojan periaatteen valossa (em. asia Unión de Pequeños Agricultores v. neuvosto, tuomion 41, 42 ja 44 kohta).

51 Se, että tämä tuomioistuinvalvonta on jälkikäteistä, ei missään tapauksessa aseta kyseenalaiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 73 ja 74 kohdassa tekemiä toteamuksia. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, riski siitä, että petostentorjuntavirasto tutkimusta suorittaessaan tekee jotakin sellaista, joka vaarantaa parlamentin jäsenille taatun koskemattomuuden, ei nimittäin voi olla perusteena sille, että muutettaisiin perustamissopimuksessa käyttöön otettuja oikeussuojakeinoja ja menettelyjä koskevaa järjestelmää, jossa yhteisöjen tuomioistuimille on uskottu toimielinten toimien laillisuusvalvonta.

52 Edellä esitetyistä seikoista seuraa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on saattanut tehokkaan oikeussuojan periaatetta loukkaamatta jättää kanteen tutkimatta sillä perusteella, että riidanalainen päätös ei koske valittajia EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla erikseen.

53 Tästä seuraa, että toista valitusperustetta ei hyväksytä.

54 Koska valittajien valituksensa tueksi esittämät kaksi perustetta ovat perusteettomia, valitus on kokonaisuudessaan hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

55 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 122 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että jos valitus on perusteeton, yhteisöjen tuomioistuin päättää oikeudenkäyntikuluista. Saman työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan 118 artiklan nojalla muutoksenhakumenettelyyn, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Kyseisen 69 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

56 Koska valitus hylätään, valittajat velvoitetaan vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan sekä korvaamaan parlamentille aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, koska viimeksi mainittu on sitä vaatinut. Lisäksi määrätään, että Alankomaiden kuningaskunta, neuvosto ja komissio vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Valitus hylätään.**

2) **Valittajat vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja heidät velvoitetaan korvaamaan Euroopan parlamentin oikeudenkäyntikulut.**

3) **Alankomaiden kuningaskunta, Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan yhteisöjen komissio vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Skouris Jann Gulmann

Cunha Rodrigues Rosas La Pergola

Puissochet Schintgen Macken

Colneric von Bahr

Julistettiin Luxemburgissa 30 päivänä maaliskuuta 2004.

R. Grass V. Skouris

kirjaaja presidentti